

Valtiokonttorin

TALOUSARVIOEHDOTUS 2014

Valtionvelka

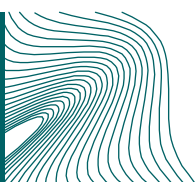

Pääluokka 36

36. VALTIONVELAN KOROT	1 868 600 000
01. Valtionvelan korko	1 830 000 000
90. Valtionvelan korko (arviomääräraha)	1 830 000 000
09. Muut menot valtionvelasta	38 600 000
20. Palkkiot ja muut menot valtionvelasta (arviomääräraha)	38 600 000

Osasto 15

15. LAINAT	4 968 932 000
03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta	4 968 932 000
01. Nettolainanotto ja velanhallinta (arviomääräraha)	4 968 932 000

Pääluokka 36

VALTIONVELAN KOROT

Selvitysosa:

Valtion velanhoidossa tavoitteena on velasta aiheutuvien kustannusten minimointi kuitenkin niin, että siitä aiheutuvat riskit kuten luottoriski, korkoriski, valuuttakurssiriski ja jälleenrahoitusriski pidetään hyväksyttävällä tasolla.

Lainanotto toteutetaan pääasiassa pitkäaikaisia euromääräisiä kiinteäkorkoisia sarjaobligatioita hyväksi käyttäen. Tämä turvaa vallitsevissa rahoitusmarkkinaolosuhteissa rahoituksen saatavuuden ja valtion maksuvalmiuden mahdollisimman edullisin kustannuksin.

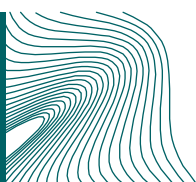
Markkinoilla tyypillisesti vallitsevasta korkorakenteesta seuraa, että pitkäaikainen kiinteäkorkoinen varainhankinta on lyhytaikaisiin korkoihin sidottua velanottoa kalliimpaa. Korkoriskin hallinnan tarkoituksena on muuttaa velan korkokustannusten herkkyyttä yleisen korkotason muutoksille siten, että korkokustannukset olisivat pitkällä aikavälillä mahdollisimman matalat mutta kuitenkin niin, että korkotason mahdollinen odottamaton nousu ei lisää korkomenoja kestävämmällä tavalla. Euroalueen yleisen korkotason nousu yhdellä prosenttiyksiköllä lisäisi velan korkokustannuksia noin 270 miljoonalla eurolla vuonna 2014.

Valtiovarainministeriö on määritellyt budjettivelan tavoitteellisen korkoriskiaseman ns. vertailusalkun avulla. Vertailusalkku määrittää tilastolliseen analyysiin perustuvan velan optimaalisen korkorakenteen, joka valitulla riskitasolla minimoi kustannukset pitkällä aikavälillä. Budjettivelan korkoriskiasemaa suhteessa valittuun vertailusalkkuun säädellään valtiovarainministeriön asettamien riskirajojen puitteissa pääsääntöisesti johdannaissopimuksilla.

Velanhoidon toimenpiteet toteutetaan pääosin markkinaolosuhteiden mukaisesti ja siten toteuma saattaa poiketa käytetyistä laskentaolettamuksista markkinaolosuhteiden niin edellyttäessä.

Hallinnonalan menot luvuittain vuosina 2012-2014

		v. 2012	v.2013	v. 2014	Muutos 2013-2014	
		tilinpäätös 1000 €	talousarvio 1000 €	esitys 1000 €	1000 €	%
01.	Euromääräisen velan korko	1 837 410	1 827 000	1 830 000	3 000	0,2%
09.	Muut menot valtionvelasta	27 851	38 600	38 600	-	
	Yhteensä	1 865 261	1 865 600	1 868 600	3 000	0,2%

36.01 Valtionvelan korko

90. Valtionvelan korko (arviomääräraha)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 830 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtionvelan korkojen, vanhentuneiden korkojen ja myös lyhytaikaisesta tilapäis-rahoituksesta aiheutuvien korkojen sekä velkasalkun riskiaseman säätelemiseksi tehtyjen johdannaisso-pimusten menojen maksamiseen.

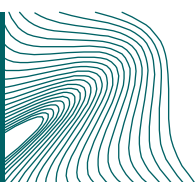
Selvitysosa: Euromääräinen velka oli 31.12.2012 83 334 milj. euroa ja sen keskimääräinen nimelliskorko 2,1%. Vuonna 2014 otettaville lainoille on käytetty 0,8% lyhyttä korkoa alle 3 vuoden korkojaksolle ja 2,1% pitkää korkoa yli 3 vuoden korkojaksolle.

Bruttomääräisistä menoista vähennettäviä tuloja ovat valtionlainoista saatavat korkotulot sekä valtionlai-nojen koronmaksua suojaavista johdannaisista kertyvät tulot.

Määrärahan käytön arvioitu jakautuminen:

€

Tuotto-obligaatiolainat	1 000 000
Sarjaobligaatiolainat	1 729 000 000
Muut obligaatiolainat	27 000 000
Muut joukkovelkakirjalainat	3 000 000
Velkasitoumuslainat	28 000 000
<u>Velkakirjalainat ja muut lainat</u>	<u>42 000 000</u>
Yhteensä	1 830 000 000
2014 talousarvio	1 830 000 000
2013 talousarvio	1 827 000 000
2012 tilinpäätös	1 837 410 250

36.09 Muut menot valtionvelasta

20. Palkkiot ja muut menot valtionvelasta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 38 600 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtion lainanoton ja velanhallinnan valmistelusta, lainojen ottamisesta ja liikkeeseenlaskusta, lainojen takaisinmaksusta ja johdannaissopimuksista aiheutuvien menojen, asiantuntija- ym. palkkioiden sekä muiden lainanoton ja velanhallinnan toteuttamiseen liittyvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös selvitys- ja maksujärjestelmien käyttökustannuksiin, lyhytaikaisen tilapäisrahoituksen hankkimisesta aiheutuvien menojen maksamiseen sekä tuotto-obligaatioiden liikkeenlaskuista aiheutuviin mainonta- ja markkinointikuluihin.

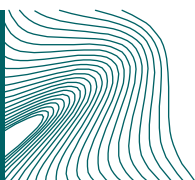
Selvitysosa: Määrärahan mitoituksessa on otettu huomioon olemassa olevasta velkakannasta sekä vuosien 2013-2014 lainanotosta ja velanhoidollisista toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset.

Määrärahan käytön arvioitu jakautuminen:

€

Liikkeeseenlasku-, myynti- ja markkinointikustannukset	21 400 000
Lunastus- ja asiamiespalkkiot	2 000 000
Saatujen käteisvakuuksien menot	14 000 000
<u>Muut menot</u>	<u>1 200 000</u>
Yhteensä	38 600 000

2014 talousarvio	38 600 000
2013 talousarvio	38 600 000
2012 tilinpäätös	27 850 642

OSASTO 15 LAINAT

VALTION NETTOLAINANOTTO

Selvitysosa: Momentille kertyy nettotuloja uusista valtionlainoista saatavista tuloista vähennettynä velan takaisinmaksuista aiheutuvilla menoilla. Nettotuloon sisällytetään lisäksi valtion lainanotossa esiintyvien emissiotappioiden ja velan takaisinostoissa esiintyvien pääomatappioiden sekä lainan ottamista tai takaisinmaksuhintaa suojaavista johdannaissopimuksista aiheutuvat erät.

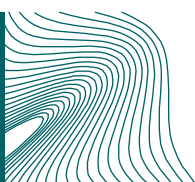
Tulot ovat valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) mukaisia tuloja.

Budjettitalouden velan nimellisarvon kehitys vuosina 2012-2014 (mrd. euroa):

	2012 tilinpäätös	2013 talousarvio	2014 esitys
Budjettitalouden velka, nimellisarvo	83,3	90,8	95,9

03. Hallinnonalan menot luvuittain vuosina 2013-2014

		v.2013 varsinainen talousarvio 1000 €	v. 2014 esitys 1000 €	Muutos 2013-2014	
				1000 €	%
01.	Valtionvelan nettolainanotto ja velanhallinta	-7 452 039	-4 968 932	2 483 107	-33,3%
	Yhteensä	-7 452 039	-4 968 932	2 483 107	-33,3%

15.03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta

01. Nettolainanotto ja velanhallinta (arviomääräraha)

Momentille merkitään nettotuloa **4 968 932 000** euroa.

Tuloina otetaan huomioon uusien valtionlainojen nimellisarvot, emissiovoitot, pääomavoitot sekä velan riskiaseman säätelemiseksi tehdyistä johdannaissopimuksista saatavat tulot.

Momentille kertyviä tuloja saa käyttää:

- 1) valtionvelan kuolekusten ja takaisinostojen maksamiseen
- 2) valtion lainanotossa esiintyvien emissiotappioiden ja velan takaisinostoissa esiintyvien pääomatappioiden sekä valtionlainojen ottamista ja takaisinmaksua suojaavista johdannaisista aiheutuvien menojen maksamiseen

Momentin nettotuloarvio 4 968 932 000 euroa vastaa muista kuin velanhallinnasta aiheutuvista eristä syntyvää nettolainanottotarvetta.

Budjettitalouden velan pitkäaikaisten lainojen kuoletuksia arvioidaan maksettavan 6,9 mrd. euroa vuonna 2014. Tämän lisäksi arvioidaan erääntyvän velkasitoumuksia ja lyhytaikaista luottoa 5,0 mrd. euroa. Uusista lainoista saatavan määrän, ml. emissiotappiot, arvioidaan olevan 16 962 000 000 euroa ja lainojen kuoletuksiin ja takaisinmaksuun, ml. pääomatappiot, käytettävän määrän 11 943 000 000 euroa.

Tulot ja menot €

Tulot

Nimellisarvoiset nettolainanotto (netto) 5 018 932 000

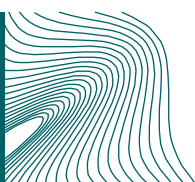
Menot

Emissiotappiot (netto) -40 000 000

Pääomatappiot (netto) -10 000 000

Nettotulot **4 968 932 000**

2014 talousarvio	4 968 932 000
2013 talousarvio	7 452 039 000
2012 tilinpäätös	4 703 307 934

LIITEMUISTIO VUODEN 2014 TALOUSARVIOESITYKSEEN

MOMENTTI 15.03.01 JA PÄÄLUOKKA 36

Yleiset periaatteet

TAE 2014 rakenne vastaa vuoden 2013 talousarviota. Uusista valtionlainoista saatavan määrän ja velan lunastuksiin käytettävän määrän erotus on tulomomentilla 15.03.01 (Nettolainanotto ja velanhallinta). Valtionvelasta maksettavat korot ja muut kulut sisältyvät pääluokkaan 36.

Määrärahat ovat arviomäärärahoja, joiden toteuma ja ajallinen jakauma ovat riippuvaisia paitsi valtiontalouden kehityksestä ja velanhoidollisista toimenpiteistä myös markkinaolosuhteista.

Pääluokan 36 määrärahoja saa käyttää budjettitalouden velan kuponkikorkojen maksamiseen. Määrärahat ovat nettomäärärahoja, joissa otetaan huomioon myös emissioissa saatavat korkotulot (kertyneet korot edellisestä eräpäivästä). Korkomääräraha sisältää nettomääräisenä myös korkoriskiaseman säätelemiseksi tehdyistä johdannaisista aiheutuvat tulot ja menot. Velanhoidossa käytettävistä riskiasemaa säätelevistä johdannaisopimuksista aiheutuvat menot (tulot) on nettomääräisesti sisällytetty siihen määrärahaan, jota saadaan käyttää säädeltyä kassavirran maksamiseen. Esimerkiksi valuuttamääräisen lainan takaisinmaksua valuuttakurssimuutoksilta suojaavasta valuutanvaihtosopimuksesta aiheutuvat menot (tulot) kohdistetaan momentille 36.01.90. Vastaavasti euromääräiseen lainaan tehdyn koronvaihtosopimuksen kassavirrat kohdistetaan myös euromääräisen koron määrärahaan.

Pääluokassa on lisäksi määräraha valtionvelasta aiheutuviin palkkioihin ja muihin menoihin (mm. liikkeenlasku- ja lunastuspalkkiot pankeille, tuotto-obligaatioiden liikkeenlaskuun liittyvät mainonta- ja markkinointikulut, saatujen käteisvakuuksien korkohyvitykset sekä säilytys- ja transaktiomaksut APK:lle ja Euroclearille).

Korkomäärärahoja saisi ehdotuksen mukaan käyttää myös vanhentuneiden korkojen ja lyhytaikaisesta tilapäisrahoituksesta aiheutuvien korkojen maksamiseen. Nämä tulee päätösosassa mainita erikseen, koska ne eivät sisälly varsinaiseen valtionvelkaan.

Valtion lainanotto ja valtion ottamien lainojen lyhennykset niihin liittyvine johdannaiserineen on budjetoitu maksuperusteella. Pääluokan 36 määrärahat on arvioitu suoriteperusteella.

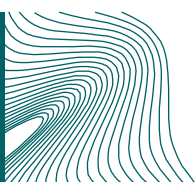
36.01.90 Valtionvelan korko

Arvio maksuperusteella 2014	1 844 000 000
Korkovelka 31.12.2013	- 982 000 000
<u>Korkovelka 31.12.2014</u>	<u>+ 968 000 000</u>
Euromääräiset korot suoriteperusteella	1 830 000 000

Ehdotus valtionvelan korkomenoista on korkeampi kuin kehyspäätöksen arvio (1809 000 000), koska lainasuunnitelmaa on täsmennetty kehyspäätöksen nettolainanottotarpeen mukaisesti.

Momentti 15.03.01 sisältää nettomääräisenä arvion lainanotolla saatavasta tulosta.

Maksettavat määrät ovat joko lainan erääntyessä maksettavia velan nimellisarvoja tai ennenaikaisissa takaisinmaksuissa (ml. konversiot) lainasta maksettavia määriä. Ennenaikaisissa takaisinmaksuissa maksettava määrä saattaa olla joko yli tai alle lainan nimellisarvon. Kertynyttä korkoa lukuun ottamatta tämä määrä kohdistetaan momentille 15.03.01

Uusia lainoja otettaessa voidaan vastaavalla tavalla saada tuloina määrä, joka on joko yli tai alle nimellisarvon. Kertynyttä korkoa lukuun ottamatta tämä määrä kohdistetaan momentille 15.03.01. Momentille 15.03.01 sisältyy tulojen ja menojen arvioitu jakautuminen, jossa nettomeno on jaettu a) velan nimellisarvon nettomuutokseen; b) emissiovoittojen ja emissiotappioiden nettomäärään; c) pääoma-voittojen ja pääomatappioiden nettomäärään.

Ehdotuksen suhdetoiminta- ja taloussuunnitelman mukaiseen kehykseen

Valtionvelan korkomenot ovat valtiontalouden kehyksen ulkopuolinen menoerä. Menoarvioiden täsmennykseen ovat vaikuttaneet seikat, joita on selostettu jäljempänä kohdassa "Laskentaolettamat".

Laskentaolettamat

Nettobudjetoidun tulomomentin 15.03.01 määräraha vuosina 2013 ja 2014 perustuu valtiovarainministeriöstä saatuihin arvioihin budjettitalouden tasapainosta ao. vuosina. Määrärahaehdotukset pääluokan 36 osalta perustuvat Valtiokonttorin laatimiin velanhallinnan suunnitelmiin. Suunnitelmat noudattavat valtiovarainministeriön 18.01.2013 antamaa valtion velanhallinnan ohjetta (VM/66/02.04.05/2013).

Laskentaperusteina ehdotuksessa on käytetty mm. seuraavia arvioita:

- Momentin 15.03.01 nettotulo vuonna 2014 on 4 969 milj. euroa
- Uudet vuosina 2018 ja 2023 erääntyvät viitelainat lasketaan liikkeeseen vuonna 2014
- Korkokustannusten arvioinnissa on otettu huomioon velanhallintamallin mukaisten toimenpiteiden vaikutukset
- Uutta valuuttakurssiriskiä sisältävää valuuttavelkaa ei oteta
- Korkokustannusten arvioinnissa on pohjana käytetty 28.2.2013 velkakantaa
- Eurokorkoina on olemassa olevan vaihtuvakorkoisen sopimuskannan osalta käytetty valtiovarainministeriöstä 28.2.2013 saatuja laskentaoletuksia.
- Uusien transaktioiden osalta on korkoina käytetty vuonna 2013 otettaville lainoille 0,3 % lyhyttä korkoa alle 3 vuoden korkojaksoille ja 1,9 % pitkää korkoa yli 3 vuoden korkojaksoille. Vuonna 2014 otettaville lainoille vastaavat korkotasot ovat 0,8% ja 2,1%. Korkotasot ovat valtiovarainministeriöstä 29.2.2012 saatujen laskentaoletusten mukaisia.

Vuoden 2013 lainanotto ja velanhallinnan toimenpiteet

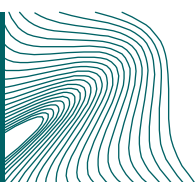
Vuoden 2013 nettolainanoton määrä on talousarvion mukainen eli 7 452 milj. euroa. Vuoden 2012 korkomenoihin sisältyvät seuraavan nimellismääräisen lainanottoarvion mukaiset menot (milj. euroa):

Bruttolainanotto 2013

Tuotto-obligaatiot	0
Sarjaobligaatiot	11 000
Muu pitkäaikainen, EMTN	2 500
Velkasitoumukset (kantaan jäävät)	5 031
Lyhytaikaiset luotot	0
Yhteensä	18 531

Kuoletukset 2013

Pitkäaikaisten lainojen kuoletukset	6 919
Lyhytaikaisen velan kuoletukset	4 109
Yhteensä	11 029

Nettolainanotto, nimellisarvo	7 502
Velanhallinnan erät¹	-50
Osasto 15 yhteensä, netto	7 452

Sarjaobligaatioemissiot on varainhankintasuunnitelman mukaisesti kohdistettu uusiin, vuosina 2018 ja 2023 erääntyviin viitelainoihin. Syndikoitujen emissioiden lisäksi sarjalainojen lisäeriä lasketaan liikkeelle huutokaupoissa.

Yllä olevan lainanottosuunnitelman mukainen velkasitoumusmäärä oli 28.2.2013 vielä kokonaisuudessaan toteutumatta.

Budjettitalouden velan nimellisarvoinen kanta 31.12.2013 olisi yllä olevan suunnitelman toteutuessa 90,8 mrd. euroa.

Vuoden 2014 lainanotto ja velanhallinnan toimenpiteet

Valtiovarainministeriölle esitettävää velanhallintasuunnitelmaa vuodelle 2014 ei ole vielä laadittu, joten arvio perustuu pääosin vuoden 2013 velanhallintasuunnitelmassa esitettyihin pidemmän aikavälin suunnitelmiin. Laskelmassa on otettu huomioon valtiovarainministeriön 18.01.2013 (VM/66/02.04.05/2013). ohjekirjeessä annetut ehdot.

Bruttolainanotto

Tuotto-obligaatiot	0
Sarjaobligaatiot	10 000
Muu pitkäaikainen, EMTN	2 500
Velkasitoumukset	4 462
Lyhytaikaiset luotot	0
Yhteensä	16 962

Kuoletukset

Pitkäaikaisten lainojen kuoletukset	6 912
Lyhytaikaisen velan kuoletukset	5 031
Yhteensä	11 943

Nettolainanotto, nimellisarvo	5 019
Velanhallinnan erät¹	-50
Osasto 15 yhteensä, netto	4 969

Laskelmissa on oletettu, että vuonna 2014 lasketaan liikkeeseen kaksi uutta viitelainaa, vuonna 2019 erääntyvä sekä vuonna 2024 erääntyvä. Emissiotappioita on arvioitu aiheutuvan 40 milj. euroa. Syndikoitujen emissioiden lisäksi sarjalainojen lisäeriä lasketaan liikkeelle huutokaupoissa.

Pieneen määrään muiden lainojen takaisinostoja on varauduttu vuosittain 10 milj. euron pääomatappiomäärärahalla.

Ns. vuoden sisäisiä velkasitoumuksia on vuonna 2014 arvioitu otettavan kumulatiivisesti 3 500 milj. euroa. Korkeus on laskettu 0,8 %:n mukaan.

Budjettitalouden velan nimellisarvoinen kanta 31.12.2014 olisi yllä olevien, vuosien 2013 ja 2014 lainanoton ja velanhallinnan suunnitelmien toteutuessa 95,9 mrd. euroa.

¹ Velanhallinnan eriä ovat emissiovoitot ja – tappiot sekä ennenaikaisissa takaisinmaksuissa syntyvät pääomavoitot ja –tappiot.

Momentin 36.09.21 määrärahaehdotuksessa on varauduttu syndikoiduista emissioista aiheutuviin palkkioihin. Lunastuspalkkioita joudutaan vielä maksamaan aikanaan ulkomailta otetuista euro- ja valuuttamääräisistä lainoista. Johdannaissopimuksista aiheutuvien vastapuoliriskien rajoittamiseksi Valtiokonttori on tehnyt vastapuolien kanssa vakuussopimuksia luottoriskin hallinnassa. Saadulle käteisvakuudelle maksetaan vastapuolen kanssa sovittua lyhyisiin markkinakorkoihin sidottua korkoa. Koron määräksi vuonna 2014 on arvioitu 14 milj. euroa. Toisaalta valtio voi sijoittaa markkinoille luottoriskin kattamiseksi saatavan käteisen, jolloin siitä kertyy valtiolle tuloa suunnilleen menoa vastaava määrä. Lisäksi momentilta maksetaan tuotto-obligaatioiden liikkeeseenlaskuihin liittyvät mainonta- ja markkinointikulut.

